

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 289

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

48 tomas
2005 m. lapkričio 3 d.

Turinys	I Aktai, kuriuos skelbti privaloma	
	★ 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1775/2005 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų ⁽¹⁾	1
	★ 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1776/2005/EB, iš dalies keičiantis Tarybos sprendimą 2000/819/EB dėl daugiametės įmonių ir verslininkystės, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ), programos (2001–2005 m.) ⁽¹⁾	14
	★ 2005 m. spalio 12 d. Tarybos direktyva 2005/71/EB dėl konkrečios įleidimo trečiųjų šalių piliečiams atvykti mokslinių tyrimų tikslais tvarkos	15
	II Aktai, kurių skelbti neprivaloma	
	Europos Parlamentas ir Taryba	
	2005/761/EB:	
	★ 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija siekiant supaprastinti valstybių narių vykdomą vienodų trumpalaikių vizų išdavimą trečiųjų šalių mokslo darbuotojams, keliaujantiems Bendrijoje mokslinių tyrimų vykdymo tikslais	23
	Taryba	
	2005/762/EB:	
	★ 2005 m. spalio 12 d. Tarybos rekomendacija siekiant palengvinti trečiųjų šalių piliečių, atvykstančių vykdyti mokslinius tyrimus Europos bendrijoje, įleidimą	26

I

(Aktai, kuriuos skelbti privaloma)

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1775/2005**2005 m. rugsėjo 28 d.****dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų****(tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

patekimo į rinką sąlygoms, būtina numatyti, kad jos taptų teisiškai įgyvendinamos.

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

(1) 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽³⁾ daug prisidėjo prie dujų vidaus rinkos kūrimo. Šiuo metu būtina numatyti struktūrinius reglamentavimo pakeitimus likusioms vidaus rinkos sukūrimo, ypač prekybos dujomis, kliūtims pašalinti. Būtinoms papildomos techninės taisyklės, visų pirma susijusios su trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugomis, pajėgumų paskirstymo mechanizmų principais ir perkrovos valdymo procedūromis bei skaidrumo reikalavimais.

(2) Patirtis, įgyta įgyvendinant ir kontroliuojant 2002 m. Europos dujų reguliavimo forumo (toliau – Forumas) patvirtintą pirmąjį Geros praktikos gairių rinkinį, rodo, kad, siekiant užtikrinti visapusišką Gairėse išdėstytų taisyklių įgyvendinimą visose valstybėse narėse ir numatyti minimalias garantijas vienodoms praktinėms

(3) Antrasis bendrųjų taisyklių rinkinys – „Antrosios geros praktikos gairės“ buvo patvirtintas 2003 m. rugsėjo 24–25 d. Forumo susitikime. Todėl, remiantis tomis gairėmis, šiuo reglamentu siekiama nustatyti bendruosius principus ir taisykles, reglamentuojančias teisę naudotis tinklu ir trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugas, perkrovos valdymą, skaidrumą, subalansavimą ir prekybą pajėgumų teisėmis.

(4) Direktyvos 2003/55/EB 15 straipsnyje leidžiama jungtinė perdavimo ir paskirstymo sistemų operatorių veikla. Todėl šiame reglamente išdėstytoje taisyklėse nereikalaujama keisti nacionalinių perdavimo ir paskirstymo sistemų, atitinkančių reikiamas Direktyvos 2003/55/EB, ypač jos 15 straipsnio, nuostatas, struktūras.

(5) Didelio slėgio vamzdiniai, jungiantys vietas skirstytojus prie dujų tinklo, kurie pirmiausia nėra naudojami vietos paskirstymui, patenka į šio reglamento taikymo sritį.

⁽¹⁾ OL C 241, 2004 9 28, p. 31.

⁽²⁾ 2004 m. balandžio 20 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 104 E, 2004 4 30, p. 306), 2004 m. lapkričio 12 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 25 E, 2005 2 1, p. 44), 2005 m. kovo 8 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2005 m. liepos 12 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 176, 2003 7 15, p. 57.

(6) Būtina nurodyti kriterijus, kuriais remiantis būtų nustatomi teisės naudotis tinklu tarifai, siekiant užtikrinti, kad jie visapusiškai atitiktų nediskriminavimo principą ir gerai veikiančios vidaus rinkos reikmes, kad juose būtų deramai atsižvelgta į sistemos vientisumo būtinybę bei atspindėtos faktinės išlaidos tiek, kiek jos atitinka rentabilaus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus išlaidas ir yra skaidrios, įskaitant atitinkamas

- įplaukas iš investicijų ir prireikus atsižvelgiant į reguliavimo institucijų atliekamą lyginamąjį tarifų analizę.
- (7) Apskaičiuojant teisės naudotis tinklu tarifus būtina atsižvelgti į patirtas faktines išlaidas tiek, kiek jos atitinka rentabilus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus išlaidas ir yra skaidrios, ir būtinybę numatyti tinkamas įplaukas iš investicijų bei paskatas naujai infrastruktūrai kurti. Šiuo atžvilgiu, ypač jei egzistuoja veiksminga vamzdynų tarpusavio konkurencija, būtina atsižvelgti į reguliavimo institucijų atliekamą lyginamąjį tarifų analizę.
- (8) Rinka grindžiamų priemonių, pavyzdžiui, aukcionų, taikymas tarifams nustatyti turėtų būti suderinamas su Direktyvos 2003/55/EB nuostatomis.
- (9) Bendram minimaliam praktinės teisės naudotis tinklu standartui Bendrijoje nustatyti ir siekiant užtikrinti, kad trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugos būtų pakankamai suderintos, bei sudaryti sąlygas pasinaudoti gerai veikiančios dujų vidaus rinkos teikiama nauda, būtinas bendras minimalus trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugų rinkinys.
- (10) Nuorodos į suderintas transportavimo sutartis, susijusias su nediskriminuojančia teise naudotis perdavimo sistemų operatorių tinklu, nereiškia, kad konkrečios sistemos operatoriaus valstybėje narėje transportavimo sutarčių sąlygos privalo būti tokios pačios, kaip kito tos ar kitos valstybės narės perdavimo sistemos operatoriaus, nebent nustatomi būtiniausi reikalavimai, kurios turi tenkinti visos transportavimo sutartys.
- (11) Sutartinės tinklų perkrovos valdymas yra svarbus klausimas, baigiant kurti dujų vidaus rinką. Būtina nustatyti bendras taisykles, kurios subalansuotų būtinybę atiduoti nepanaudotus pajėgumus pagal principą „naudok arba prarasi“ su pajėgumų turėtojų teisėmis, prireikus juos panaudoti, kartu užtikrinant pajėgumų likvidumo stiprinimą.
- (12) Nors šiuo metu Bendrijoje neaktuali fizinės tinklų perkrovos problema, ši problema gali iškilti ateityje. Todėl svarbu numatyti pagrindinį perpildytų pajėgumų paskirstymo tokiomis aplinkybėmis principą.
- (13) Norint įgyti veiksmingą teisę naudotis dujų tinklais, tinklo naudotojams būtina informacija, pirmiausia susijusi su techniniais reikalavimais ir turimais pajėgumais, kad jie galėtų pasinaudoti vidaus rinkos teikiamomis verslo galimybėmis. Būtinai bendri minimalūs tokių skaidrumo reikalavimų standartai. Tokia informacija gali būti skelbiama įvairiais būdais, įskaitant elektronines priemones.
- (14) Nediskriminuojančios ir skaidrios dujų subalansavimo sistemos, kurias eksploatuoja perdavimo sistemų operatoriai, yra svarbūs mechanizmai, ypač naujiems rinkos dalyviams, kurie gali susidurti su didesniais sunkumais balansuodami bendrą pardavimų portfelį, nei bendrovės, kurios jau yra išvirtinuosios atitinkamoje rinkoje. Todėl būtina nustatyti taisykles, užtikrinančias, kad perdavimo sistemų operatoriai šiuos mechanizmus eksploatuotų nediskriminuojančias, skaidrias ir veiksmingas teisės naudotis tinklu sąlygas atitinkančiu būdu.
- (15) Prekyba pirminėmis pajėgumų teisėmis yra svarbi konkurencingos rinkos plėtros ir likvidumo sukūrimo dalis. Todėl šiame reglamente turėtų būti nustatytos pagrindinės šį aspektą reglamentuojančios taisyklės.
- (16) Būtina užtikrinti, kad pajėgumų teises įgyjančios įmonės galėtų jas parduoti kitoms licencijuotoms įmonėms, siekiant užtikrinti reikiamą likvidumo lygį pajėgumų rinkoje. Vis dėlto, šis požiūris netrukdo taikyti sistemos, kai nacionaliniu lygiu nustatyti konkrečiu laikotarpiu nepanaudoti pajėgumai nuolat vėl atiduodami rinkai.
- (17) Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame reglamente nustatytų taisyklių ir pagal jį patvirtintų gairių.
- (18) Prie šio reglamento pridėtose gairėse apibrėžiamos konkrečios išsamios įgyvendinimo taisyklės, pagrįstos antrosiomis Geros praktikos gairėmis. Prireikus šios taisyklės laikui bėgant bus tobulinamos atsižvelgiant į nacionalinių dujų sistemų skirtumus.
- (19) Siūlydama iš dalies keisti šio reglamento priede išdėstytas gaires, Komisija turėtų užtikrinti, kad Forume būtų iš anksto konsultuojamasi su visomis šiomis gairėmis suinteresuotomis atitinkamomis šalimis, kurioms atstovauja profesinės organizacijos, ir valstybėmis narėmis, bei paprašyti Europos elektros energijos ir dujų reguliuotojų grupės indėlio.
- (20) Iš valstybių narių ir kompetentingų nacionalinių institucijų reikėtų reikalauti teikti Komisijai atitinkamą informaciją. Komisija tokią informaciją turėtų laikyti konfidencialia.

(21) Šis reglamentas ir pagal jį patvirtintos gairės nepažeidžia Bendrijos konkurencijos taisyklių taikymo.

2 straipsnis

(22) Šio reglamento įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti priimamos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾.

(23) Kadangi šio reglamento tikslo – nustatyti sąžiningas teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo sistemomis sąlygas reglamentuojančias taisykles, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl veiksmų apimties ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šio reglamento tikslas – nustatyti nediskriminuojančias taisykles, reglamentuojančias teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo sistemomis sąlygas, atsižvelgiant į nacionalinių ir regioninių rinkų savitumą siekiant užtikrinti tinkamą dujų vidaus rinkos veikimą.

Šis tikslas apima suderintų principų, reglamentuojančių tarifus arba jų apskaičiavimo metodikas ir teisę naudotis tinklu, bei trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugų nustatymą, taip pat pajėgumų paskirstymo ir perkrovos valdymo suderintų principų nustatymą, skaidrumo reikalavimų nustatymą, subalansavimo taisykles ir mokesčius už disbalansą bei prekybos pajėgumais palengvinimą.

2. Valstybės narės pagal Direktyvą 2003/55/EB gali įsteigti subjektą arba įstaigą, kuri vykdytų vieną ar kelias funkcijas, kurios paprastai priskiriamos perdavimo sistemų operatoriams, ir kuriai taikomi šio reglamento reikalavimai.

Sąvokų apibrėžimai

1. Šiame reglamente taikomi tokie sąvokų apibrėžimai:

- 1) perdavimas – tai gamtinių dujų transportavimas tinklu, kurį daugiausia sudaro didelio slėgio vamzdiniai, išskyrus gavybos proceso vamzdinių tinklą ir didelio slėgio vamzdinių dalį, pagrindinai naudojamą gamtinių dujų vietiniam paskirstymui, siekiant pristatyti jas vartotojams, išskyrus tiekimą;
- 2) transportavimo sutartis – tai perdavimo sistemos operatoriaus ir tinklo naudotojo sudaryta sutartis siekiant vykdyti perdavimą;
- 3) pajėgumai – tai didžiausias srautas, išreikštas įprastais kubiniais metrais per laiko vienetą arba energijos vienetu per laiko vienetą, kuriuo tinklo naudotojas turi teisę naudotis pagal transportavimo sutarties nuostatas;
- 4) nepanaudoti pajėgumai – tai nuolatiniai pajėgumai, kuriuos tinklo naudotojas įgijo pagal transportavimo sutartį, tačiau kurių tas naudotojas dar nepaskyrė iki sutartyje nurodyto termino;
- 5) perkrovos valdymas – tai perdavimo sistemos operatoriaus pajėgumų valdymas siekiant optimaliai ir maksimaliai išnaudoti techninius pajėgumus ir savalaikis būsimo perkrovos ir perpildymo vietos nustatymas;
- 6) antrinė rinka – tai ne pirminėje rinkoje parduodamų pajėgumų rinka;
- 7) paskyrimas – tai tinklo naudotojo išankstinis pranešimas perdavimo sistemos operatoriumi apie faktinį srautą, kurį jis nori įleisti arba išleisti iš sistemos;
- 8) pakartotinis paskyrimas – tai vėlesnis pranešimas apie patikslintą paskyrimą;
- 9) sistemos vientisumas – tai tokia perdavimo tinklo, įskaitant reikiamus perdavimo įrenginius, padėtis, kai gamtinių dujų slėgis ir kokybė neviršija perdavimo sistemos operatoriaus nustatytų mažiausių ir didžiausių ribų, kad techniniu požiūriu būtų garantuotas gamtinių dujų perdavimas;
- 10) balansavimo laikotarpis – tai laikotarpis, per kurį kiekvienas tinklo naudotojas privalo subalansuoti energijos vienetais išreikštą išleistą gamtinių dujų kiekį, tokį patį gamtinių dujų kiekį įleidamas į perdavimo tinklą, pagal transportavimo sutartį ar tinklo kodeksą;

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

- 11) tinklo naudotojas – tai perdavimo sistemos operatoriaus klientai ar potencialūs klientai bei patys perdavimo sistemų operatoriai tiek, kiek jiems tai būtina perdavimo funkcijoms vykdyti;
- 12) pertraukiamosios paslaugos – tai paslaugos, pasiūlytos perdavimo sistemos operatoriaus ryšium su pertraukiamaisiais pajėgumais;
- 13) pertraukiamieji pajėgumai – tai dujų perdavimo pajėgumai, kuriuos gali nutraukti perdavimo sistemos operatorius transportavimo sutartyje numatytais sąlygomis;
- 14) ilgalaikės paslaugos – tai perdavimo sistemos operatoriaus siūlomos vienerius metus ar ilgiau trunkančios paslaugos;
- 15) trumpalaikės paslaugos – tai perdavimo sistemos operatoriaus siūlomos trumpiau nei vienerius metus trunkančios paslaugos;
- 16) nuolatiniai pajėgumai – tai dujų perdavimo pajėgumai, kurie sutartimi garantuojami kaip perdavimo sistemos operatoriaus nepertaukiamieji pajėgumai;
- 17) nuolatinės paslaugos – tai paslaugos, pasiūlytos perdavimo sistemos operatoriaus ryšium su nuolatiniais pajėgumais;
- 18) techniniai pajėgumai – tai didžiausi nuolatiniai pajėgumai, kuriuos perdavimo sistemos operatorius gali pasiūlyti tinklo naudotojams atsižvelgiant į sistemos vientisumą ir perdavimo tinklo eksploatacijos reikalavimus;
- 19) sutartyje numatyti pajėgumai – tai pajėgumai, kuriuos perdavimo sistemos operatorius transportavimo sutartimi paskyrė tinklo naudotojui;
- 20) turimi pajėgumai – tai techninių pajėgumų dalis, kuri nėra paskirta ir tuo metu vis dar priklauso sistemai;
- 21) sutartinė perkrova – tai padėtis, kai nuolatinųjų pajėgumų paklausa lygis viršija techninius pajėgumus;
- 22) pirminė rinka – tai perdavimo sistemos operatoriaus tiesiogiai parduodamų pajėgumų rinka;
- 23) fizinė perkrova – tai padėtis, kai faktinio tiekimo paklausa lygis tam tikru metu viršija techninius pajėgumus.

2. Taip pat taikomi Direktyvos 2003/55/EB 2 straipsnyje pateikti sąvokų apibrėžimai, kurie yra svarbūs taikant šį

reglamentą, išskyrus to straipsnio 3 punkte pateiktą perdavimo sąvokos apibrėžimą.

3 straipsnis

Teisės naudotis tinklais tarifai

1. Perdavimo sistemų operatorių taikomi ir pagal Direktyvos 2003/55/EC 25 straipsnio 2 dalį reguliavimo institucijų patvirtinti tarifai arba jų apskaičiavimo metodikos bei pagal šios direktyvos 18 straipsnio 1 dalį paskelbti tarifai yra skaidrūs, juose atsižvelgiama į sistemos vientisumo būtinybę bei atspindėtos faktinės išlaidos tiek, kiek jos atitinka rentabilaus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus išlaidas ir yra skaidrios, įskaitant atitinkamas įplaukas iš investicijų ir prireikus atsižvelgiant į reguliavimo institucijų atliekamą lyginamąją tarifų analizę. Tarifai arba jų apskaičiavimo metodikos taikomi be diskriminavimo.

Valstybės narės gali nuspręsti, kad tarifas taip pat būtų galima nustatyti rinka grindžiamomis priemonėmis, pvz. aukcionuose, jei tokios priemonės ir dėl jų atsirandančios pajamos yra patvirtintos reguliavimo institucijos.

Tarifai arba jų apskaičiavimo metodikos palengvina veiksmingą prekybą dujomis ir konkurenciją, tuo pat metu išvengiant tinklo naudotojų tarpusavio subsidijavimo ir numatant paskatas investicijoms bei išlaikant arba sukuriant perdavimo tinklų sąveiką.

2. Teisės naudotis tinklu tarifai neriboja rinkos likvidumo ir neiškraipo tarptautinės prekybos naudojant skirtingas perdavimo sistemas. Jei tarifų struktūros ar balansavimo mechanizmų skirtumai kliudytų prekybai naudojant perdavimo sistemas ir nepaisant Direktyvos 2003/55/EB 25 straipsnio 2 dalies, perdavimo sistemų operatoriai, glaudžiai bendradarbiaudami su atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis, aktyviai siekia tarifų struktūros ir apmokestinimo principų, įskaitant susijusius su balansavimu, konvergencijos.

4 straipsnis

Trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugos

1. Perdavimo sistemų operatoriai:

- a) užtikrina, kad jie siūlo paslaugas nediskriminuodami jokių tinklo naudotojų. Ypač kai perdavimo sistemos operatorius tą pačią paslaugą siūlo skirtingiems klien-

tams, jis tai daro taikydamas lygiavertes sutartines sąlygas: naudodamas suderintas transportavimo sutartis arba bendrą tinklo kodeksą, patvirtintą kompetentingos institucijos Direktyvos 2003/55/EB 25 straipsnyje nustatyta tvarka;

- b) teikia tiek nuolatinės, tiek pertraukiamąsias trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugas. Pertraukiamųjų pajėgumų kainoje atspindi nutraukimo tikimybę;
- c) tinklo naudotojams siūlo tiek ilgalaikes, tiek trumpalaikes paslaugas.

2. Transportavimo sutartyse, pasirašytose nurodant nestandartines pradžios datas arba trumpesnę nei standartinės metinės transportavimo sutarties trukmę, nenumatomi savavališkai didesni ar mažesni tarifai, neatspindintys paslaugų rinkos vertės pagal 3 straipsnio 1 dalyje nustatytus principus.

3. Atitinkamais atvejais trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugas gali būti suteikiamos iš tinklo naudotojų gavus tinkamas garantijas dėl jų kreditinio patikimumo. Tokios garantijos privalo nesudaryti jokių netinkamų kliūčių patekimui į rinką ir privalo būti nediskriminuojančios, skaidrios ir proporcingos.

5 straipsnis

Pajėgumų paskirstymo mechanizmų principai ir perkrovos valdymo tvarka

1. Rinkos dalyviams leidžiama naudotis didžiausiais pajėgumais visuose susijusiuose 6 straipsnio 3 dalyje nurodytuose taškuose, atsižvelgiant į sistemos vientisumą ir veiksmingą tinklo eksploatavimą.

2. Perdavimo sistemų operatoriai įgyvendina ir paskelbia nediskriminuojančius ir skaidrius pajėgumų paskirstymo mechanizmus, kurie:

- a) duoda reikiamų ekonominių ženklų veiksmingam ir maksimaliam techninių pajėgumų naudojimui ir palengvina investicijas į naują infrastruktūrą;
- b) neprieštarauja rinkos mechanizmams, įskaitant dabartines sandorių rinkas ir prekybos mazgus, būdami lankstūs ir galintys prisitaikyti prie besivystančių rinkos aplinkybių;
- c) neprieštarauja valstybių narių teisės naudotis tinklu sistemoms.

3. Perdavimo sistemų operatoriams sudarant naujas transportavimo sutartis arba pakartotinai derantis dėl esamų transportavimo sutarčių, šiose sutartyse atsižvelgiama į šiuos principus:

- a) sutartinės perkrovos atveju, perdavimo sistemos operatorius bent prieš dieną pasiūlo pirminėje rinkoje nepanaudotus pertraukiamuosius pajėgumus;
- b) tinklo naudotojai, norintys perparduoti arba pernuomoti nepanaudotus sutartyje numatytus pajėgumus antrinėje rinkoje, turi teisę tai daryti. Valstybės narės gali reikalauti, kad tinklo naudotojai pateiktų pranešimą ar informuotų perdavimo sistemų operatorius.

4. Jei esamose transportavimo sutartyse numatyti pajėgumai lieka nepanaudoti ir įvyksta sutartinė perkrova, perdavimo sistemų operatoriai taiko šio straipsnio 3 dalį, nebent tai pažeistų esamų transportavimo sutarčių reikalavimus. Jei tai pažeistų esamas transportavimo sutartis, perdavimo sistemų operatoriai, pasikonsultavę su kompetentingomis institucijomis, pagal šio straipsnio 3 dalį pateikia prašymą tinklo naudotojui dėl nepanaudotų pajėgumų naudojimo antrinėje rinkoje.

5. Tuo atveju, jei įvyksta fizinė perkrova, perdavimo sistemos operatorius arba, prireikus, reguliavimo institucijos taiko nediskriminuojančius, skaidrius pajėgumų paskirstymo mechanizmus.

6 straipsnis

Skaidrumo reikalavimai

1. Perdavimo sistemų operatoriai viešai skelbia išsamią informaciją apie jų siūlomas paslaugas ir taikomas susijusias sąlygas, bei techninę informaciją, reikalingą tinklo naudotojams įgyti veiksmingą teisę naudotis tinklu.

2. Siekdami užtikrinti skaidrius, objektyvius ir nediskriminuojančius tarifus bei palengvinti produktyvų dujų tinklo panaudojimą, perdavimo sistemų operatoriai arba atitinkamos nacionalinės institucijos skelbia pagrįstai ir pakankamai išsamią informaciją apie tarifų apskaičiavimą, metodiką ir struktūrą.

3. Kiekvienas perdavimo sistemos operatorius reguliariai ir kaskart, atnaujinus duomenis, viešai skelbia patogią naudoti ir standartizuotą kiekybinę informaciją apie suteiktų paslaugų techninius, sutartyse numatytus ir turimus pajėgumus visuose susijusiuose taškuose, įskaitant dujų pristatymo ir paėmimo taškus.

4. Susijusius perdavimo sistemos taškus, apie kuriuos turi būti viešai skelbiama informacija, patvirtina kompetentingos institucijos pasikonsultavusios su tinklo naudotojais.

5. Jei perdavimo sistemos operatorius mano, kad dėl konfidencialumo priežasčių jis neturi teisės viešai paskelbti visus reikiamus duomenis, jis kreipiasi į kompetentingas institucijas dėl leidimo riboti informacijos apie konkretų tašką ar taškus skelbimą.

Kompetentingos institucijos, įvertinusios konkrečius atvejus, išduoda leidimą arba atsisako jį išduoti, pirmiausia atsižvelgdamos į poreikį gerbti teisėtą komercinį konfidencialumą ir tikslą sukurti konkurencingą dujų vidaus rinką. Jei leidimas išduodamas, turimi pajėgumai skelbiami nenurodant kiekybinių duomenų, kurie pažeistų konfidencialumą.

Šioje dalyje paminėti leidimai neišduodami, jei trys ar daugiau tinklo naudotojų turi sutartyje numatytų pajėgumų tame pačiame taške.

6. Perdavimo sistemų operatoriai visada atskleidžia pagal šį reglamentą privalomą informaciją suprantamu, kiekybiškai aiškiu, lengvai prieinamu būdu ir nediskriminuodami.

7 straipsnis

Balansavimo taisyklės ir mokesčiai už disbalansą

1. Balansavimo taisyklės sudaromos sąžiningai, nediskriminuojant ir skaidriai bei remiantis objektyviais kriterijais. Balansavimo taisyklės atspindi tikras sistemos reikmes, atsižvelgiant į perdavimo sistemos operatoriaus turimus išteklius.

2. Rinka nepagrįstų balansavimo sistemų atveju nustatomos tokios paklaidos, kurios atspindėtų sezoniskumą arba kurių susidarytų paklaida, kuri būtų didesnė už dėl sezoniskumo susidarantią paklaidą, ir kurios atspindėtų faktinius perdavimo sistemos techninius pajėgumus. Paklaidos lygiai atspindi tikras sistemos reikmes, atsižvelgiant į perdavimo sistemos operatoriaus turimus išteklius.

3. Mokesčiai už disbalansą kiek įmanoma labiau atspindi išlaidas, tinklo naudotojams numatant atitinkamas skatinimo priemones pristatomam ir paimamam dujų kiekiui išlyginti.

Mokesčiais vengiama tinklo naudotojų kryžminio subsidijavimo ir nekludoma naujiems rinkos dalyviams patekti į rinką.

Mokesčių už disbalansą apskaičiavimo metodiką ir galutinius tarifus viešai skelbia atitinkamai kompetentingos institucijos arba perdavimo sistemos operatorius.

4. Perdavimo sistemų operatoriai gali nustatyti baudas tinklo naudotojams, kurie neišlygina į perdavimo sistemą pristatomo ir paimamo kiekio pagal 1 dalyje paminėtas balansavimo taisykles.

5. I baudas, viršijančias faktines balansavimo išlaidas, tiek, kiek jos atitinka rentabilaus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus išlaidas ir yra skaidrios, skaičiuojant tarifus atsižvelgiama taip, kad nesumažėtų suinteresuotumas išlaikyti balansą; jas tvirtina kompetentingos institucijos.

6. Kad tinklo naudotojai galėtų imtis savalaikių korekcinų veiksmų, perdavimo sistemų operatoriai suteikia pakankamos, savalaikės ir patikimos kompiuterinės informacijos apie tinklo naudotojų subalansavimo statusą. Suteiktos informacijos lygis atspindi perdavimo sistemos operatoriaus turimos informacijos lygį. Mokesčius už tokios informacijos suteikimą, jei jie yra, patvirtina kompetentingos institucijos, o perdavimo sistemos operatorius juos paskelbia viešai.

7. Valstybės narės užtikrina, kad, siekiant palengvinti prekybą dujomis, perdavimo sistemų operatoriai stengtųsi suderinti balansavimo tvarką ir modernizuoti balansavimo mokesčių struktūrą bei dydžius.

8 straipsnis

Prekyba pajėgumų teisėmis

Kiekvienas perdavimo sistemos operatorius imasi reikiamų veiksmų, kad būtų galima ir palengvinta laisva prekyba pajėgumų teisėmis. Kiekvienas toks operatorius parengia suderintas transportavimo sutartis ir pirminėje rinkoje taikomą tvarką, kad būtų palengvinta antrinė prekyba pajėgumais, ir pripažįsta pirminių pajėgumų teisių perdavimą, kai apie jį praneša tinklo naudotojai. Apie suderintas transportavimo sutartis ir tvarką pranešama reguliavimo institucijoms.

9 straipsnis

Gairės

1. Prireikus, šio reglamento tikslui pasiekti reikalingą minimalų suderinimo laipsnį numatančiose gairėse nurodomi:

- a) išsamūs duomenys apie trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugas, įskaitant šių paslaugų pobūdį, trukmę ir kitus reikalavimus pagal 4 straipsnį;
- b) išsamūs duomenys apie pajėgumų paskirstymo mechanizmų principus ir apie perkrovos valdymo tvarkos taikymą sutartinės perkrovos atveju pagal 5 straipsnį;
- c) išsamūs duomenys apie techninės informacijos, būtinos tinklo naudotojams siekiant įgyti veiksmingą teisę naudotis sistema, ir visų su skaidrumo reikalavimais susijusių taškų apibrėžimą, taip pat informaciją, kuri turi būti skelbiama visuose susijusiuosiuose taškuose, bei tvarkaraštį, pagal kurį ši informacija skelbiama, pagal 6 straipsnį.

2. Gairės 1 dalyje išvardytais klausimais yra nustatytos priemonės. Komisija gali jas iš dalies keisti; tai daroma 14 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

3. Pagal šį reglamentą patvirtintų gairių taikymas ir dalinis keitimas atspindi nacionalinių dujų sistemų skirtumus, todėl Bendrijos lygiu nėra būtinos vienodos išsamios trečiosios šalies teisės naudotis tinklu sąlygos. Vis dėlto, jomis gali būti nustatyti būtiniausi reikalavimai, kurie turi būti tenkinami siekiant nediskriminuojančių ir skaidrių teisės naudotis tinklu sąlygų, būtinų dujų vidaus rinkai, kurie tuomet galėtų būti taikomi atsižvelgiant į nacionalinių dujų sistemų skirtumus.

10 straipsnis

Reguliavimo institucijos

Vykdydamos savo pareigas pagal šį reglamentą, valstybių narių pagal Direktyvos 2003/55/EB 25 straipsnį įsteigtos reguliavimo institucijos užtikrina šio reglamento ir pagal jo 9 straipsnį patvirtintų gairių laikymąsi.

Prireikus jos bendradarbiauja tarpusavyje ir su Komisija.

11 straipsnis

Informacijos teikimas

Valstybės narės ir reguliavimo institucijos Komisijos prašymu pateikia visą informaciją, būtiną 9 straipsniui taikyti.

Komisija nustato pagrįstą terminą, per kurį informacija turi būti pateikta, atsižvelgdama į reikalaujamos informacijos sudėtingumą ir jos poreikio skubumą.

12 straipsnis

Valstybių narių teisė numatyti išsamesnes priemones

Šis reglamentas neriboja valstybių narių teisės toliau taikyti arba nustatyti priemones, kurių nuostatos yra išsamesnės už nustatytas šiame reglamente ir 9 straipsnyje minėtose gairėse.

13 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės praneša Komisijai apie tokias nuostatas ne vėliau kaip iki 2006 m. liepos 1 d. ir nedelsdamos praneša apie bet kokius vėlesnius jų pakeitimus.

2. Pagal 1 dalį numatytos sankcijos nėra baudžiamosios teisės pobūdžio.

14 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Direktyvos 2003/55/EB 30 straipsniu įsteigtas komitetas.

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje numatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

15 straipsnis

Komisijos pranešimas

Komisija kontroliuoja šio reglamento įgyvendinimą. Pagal Direktyvos 2003/55/EB 31 straipsnio 3 dalį rengiamame pranešime Komisija taip pat praneša apie patirtį, įgytą taikant šį reglamentą. Pranešime pirmiausia išanalizuojama, kokiu mastu šiuo reglamentu sėkmingai užtikrintos nediskriminuojančios ir išlaidas atspindinčios teisės naudotis tinklu sąlygos dujų perdavimo tinklams, siekiant suteikti vartotojams pasirinkimą gerai veikiančioje vidaus rinkoje ir užtikrinti ilgalaikį tiekimo patikimumą. Kai būtina, prie pranešimo pridedami atitinkami pasiūlymai ir (arba) rekomendacijos.

16 straipsnis

Leidžiančios nukrypti nuostatos ir išimtys

Šis reglamentas netaikomas:

- a) valstybėse narėse esančioms gamtinių dujų perdavimo sistemoms tol, kol galioja pagal Direktyvos 2003/55/EB 28 straipsnį pritaikytos leidžiančios nukrypti nuostatos. Valstybės narės, kurioms pagal Direktyvos 2003/55/EB 28 straipsnį pritaikytos minėtos nuostatos, gali kreiptis į Komisiją dėl laikinos išimties dėl šio reglamento taikymo, ne ilgesniam nei dvejų metų laikotarpiui nuo šiame punkte minėtų nukrypti leidžiančių nuostatų galiojimo pabaigos;
- b) valstybių narių jungiamiesiems vamzdynams ir reikšmingiems esamų infrastruktūrų pajėgumų padidėjimams

bei šių infrastruktūrų pakeitimams, kurie padeda kurti naujus dujų tiekimo šaltinius, kaip nurodyta Direktyvos 2003/55/EB 22 straipsnio 1 ir 2 dalyse, kuriems netaikomos tos direktyvos 18, 19, 20 straipsnių ir 25 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatos, kol jiems netaikomos šiame punkte paminėtos nuostatos; arba

- c) gamtinių dujų perdavimo sistemoms, kurioms pritaikytos nukrypti leidžiančios nuostatos pagal Direktyvos 2003/55/EB 27 straipsnį.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2006 m. liepos 1 d., išskyrus 9 straipsnio 2 dalies antrąjį sakinį, kuris taikomas nuo 2007 m. sausio 1 dienos.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre, 2005 m. rugsėjo 28 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. D. ALEXANDER

PRIEDAS

GAIRĖS DĖL

1. **Trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugų**
 2. **Pajėgumų paskirstymo mechanizmų principų, perkrovos valdymo tvarkos bei jos taikymo sutartinės perkrovos atveju, ir**
 3. **Techninės informacijos, būtinos tinklo naudotojams siekiant įgyti veiksmingą teisę naudotis sistema, ir visų su skaidrumo reikalavimais susijusių taškų apibrėžimo, taip pat informacijos, kuri turi būti skelbiama visuose susijusiuose taškuose, bei tvarkaraščio, pagal kurį ši informacija skelbiama**
-
1. **Trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugos**
 - 1) Perdavimo sistemų operatoriai siūlo nuolatinės ir pertraukiamąsias paslaugas ne trumpiau nei vieną dieną.
 - 2) Suderintos transportavimo sutartys ir bendras tinklo kodeksas rengiami siekiant palengvinti prekybą tinklo naudotojams sutartyse nustatytais pajėgumais ir pakartotiną jų panaudojimą nekludant išleisti pajėgumus.
 - 3) Perdavimo sistemų operatoriai parengia tinklo kodeksus ir suderintas sutartis deramai pasikonsultavę su tinklo naudotojais.
 - 4) Perdavimo sistemos operatoriai įgyvendina standartizuotą paskyrimo ir pakartotino paskyrimo tvarką. Jie sukuria informacines sistemas ir elektronines ryšių priemonės, kurios padeda teikti atitinkamus duomenis tinklo naudotojams ir supaprastina sandorius, pvz., paskyrimus, pajėgumų nustatymą sutartimi ir pajėgumų teisių perleidimą tarp tinklo naudotojų.
 - 5) Perdavimo sistemos operatoriai suderina nustatytą prašymų pateikimo tvarką ir atsakymo laikotarpį pagal geriausių pramonės praktiką, siekdami sutrumpinti atsakymo laikotarpį. Ne vėliau kaip iki 2006 m. liepos 1 d., po konsultacijos su atitinkamais tinklo naudotojais, jie numato internetinio pajėgumų užsakymo ir patvirtinimo sistemas, paskyrimų ir pakartotinių paskyrimų tvarką.
 - 6) Perdavimo sistemų operatoriai atskirai neapmokestina tinklo naudotojų paduodamų prašymų pateikti informaciją ir sandorių, susijusių su jų transportavimo sutartimis, kurie vykdomi pagal standartines taisykles ir tvarką.
 - 7) Už prašymus suteikti informaciją, kuriems reikia ypatingų ar per didelių išlaidų, pvz., galimybių studijų, gali būti imamas atskiras mokestis, jei tokie mokesčiai gali būti tinkamai pagrįsti.
 - 8) Perdavimo sistemų operatoriai bendradarbiauja su kitais perdavimo sistemų operatoriais koordinuojant atitinkamų tinklų priežiūrą siekdami iki minimumo sumažinti perdavimo paslaugų teikimo tinklo naudotojams ir perdavimo sistemų operatoriams kitose teritorijose sutrikdymą ir siekdami užtikrinti vienodą patikimo tiekimo, įskaitant tranzitinį, teikiamą naudą.
 - 9) Perdavimo sistemų operatoriai ne rečiau nei kartą per metus iki iš anksto nustatyto galutinio termino paskelbia visus planuojamus remonto laikotarpius, kurie gali turėti įtakos transportavimo sutartyse numatyto tinklo naudotojų teisėms, bei atitinkamai iš anksto pateikia eksploataavimo informaciją. Laiku ir nediskriminuojant paskelbiama apie visus planuojamus remonto laikotarpių ir pranešimo apie neplanuotą remontą pakeitimus

iškart, kai tokią informaciją gauna perdavimo sistemų operatoriai. Vykstant remontui perdavimo sistemų operatoriai reguliariai skelbia atnaujintus išsamius duomenis apie remontą, numatomą jo trukmę bei poveikį.

- 10) Perdavimo sistemų operatoriai kasdien tvarko ir kompetentingos institucijos prašymu jai pateikia faktinio remonto ir įvykusių srauto sutrikdymų žurnalą. Pateikę prašymą su informacija taip pat gali susipažinti tie asmenys, kuriems bet koks sutrikdymas padarė poveikį.

2. **Pajėgumų paskirstymo mechanizmų principai, perkrovos valdymo tvarka bei jos taikymas sutartinės perkrovos atveju**

2.1. *Pajėgumų paskirstymo mechanizmų principai ir perkrovos valdymo tvarka*

- 1) Pajėgumų paskirstymo mechanizmai ir perkrovos valdymo tvarka palengvina konkurencijos raidą ir likvidžią prekybą pajėgumais bei neprieštaruja rinkos mechanizmomams, įskaitant dabartines sandorių rinkas ir prekybos mazgus. Jie yra lankstūs ir gali prisitaikyti prie besikeičiančių rinkos aplinkybių.
- 2) Šiuose mechanizmuose ir tvarkoje atsižvelgiama į konkrečios sistemos vientisumą bei tiekimo patikimumą.
- 3) Šie mechanizmai ir tvarka netrukdo naujiems rinkos dalyviams patekti į rinką ir nesukuria nepagrįstų kliūčių patekimui į rinką. Jie nekliudo rinkos dalyviams, įskaitant naujus rinkos dalyvius ir nedidelę rinkos dalį užimančias bendroves, veiksmingai konkuruoti.
- 4) Šie mechanizmai ir tvarka duoda reikiamų ekonominių ženklų veiksmingam ir maksimaliam techninių pajėgumų naudojimui bei palengvina investicijas į naują infrastruktūrą.
- 5) Tinklo naudotojai informuojami apie aplinkybių, kurios galėtų turėti įtakos sutartyje nustatytų pajėgumų turėjimui, pobūdį. Informacija apie nutraukimą turėtų atspindėti perdavimo sistemos operatoriaus turimos informacijos lygį.
- 6) Jei dėl sistemos vientisumo priežasčių kyla sunkumų vykdant sutartinius tiekimo įsipareigojimus, perdavimo sistemų operatoriai turėtų apie tai pranešti tinklo naudotojams ir nedelsdami ieškoti nediskriminuojančio sprendimo.

Prieš pradėdami įgyvendinti tvarką, perdavimo sistemų operatoriai dėl jos konsultuojasi su tinklo naudotojais ir ją suderina su reguliavimo institucija.

2.2. *Perkrovos valdymo tvarka sutartinės perkrovos atveju*

- 1) Jei sutartiniai pajėgumai neišnaudojami, perdavimo sistemų operatoriai šiuos pajėgumus pertraukiamuoju būdu siūlo pirminėje rinkoje sudarydami skirtingos trukmės sutartis, kol šių pajėgumų priimtina kaina nepasiūlo atitinkamas tinklo naudotojas antrinėje rinkoje.
- 2) Pajamos, gautos už išleistus pertraukiamuosius pajėgumus, padalinamos pagal atitinkamos reguliavimo institucijos nustatytas ar patvirtintas taisykles. Šios taisyklės neprieštaruja veiksmingo ir produktyvaus sistemos naudojimo reikalavimui.

- 3) Priimtina išleistų pertraukiamųjų pajėgumų kainą gali nustatyti atitinkamos reguliavimo institucijos atsižvelgdamos į vyraujančias konkrečias aplinkybes.
 - 4) Atitinkamais atvejais perdavimo sistemų operatoriai deda pagrįstas pastangas rinkai pasiūlyti bent jau nepanaudotų pajėgumų dalis kaip nuolatinius pajėgumus.
3. **Techninės informacijos, būtinos tinklo naudotojams siekiant įgyti veiksmingą teisę naudotis sistema, ir visų su skaidrumo reikalavimais susijusių taškų apibrėžimas, taip pat informacija, kuri turi būti skelbiama visuose susijusiuose taškuose, bei tvarkaraštis, pagal kurį ši informacija skelbiama**

3.1. *Techninės informacijos, būtinos tinklo naudotojams siekiant įgyti veiksmingą teisę naudotis sistema, apibrėžimas*

Perdavimo sistemų operatoriai skelbia bent šią informaciją apie savo sistemas ir paslaugas:

- a) detalų ir išsamų įvairių siūlomų paslaugų ir jų mokesčių aprašymą;
- b) įvairias šioms paslaugoms sudaromų transportavimo sutarčių rūšis ir, jei taikoma, tinklo kodeksą ir (arba) standartines visų tinklo naudotojų teisėms ir įsipareigojimams keliamas sąlygas, įskaitant suderintas transportavimo sutartis ir kitus susijusius dokumentus;
- c) suderintą perdavimo sistemos naudojimo tvarką, įskaitant pagrindinių sąvokų apibrėžimą;
- d) nuostatas dėl pajėgumų paskirstymo, perkrovos valdymo, draudimo kaupiti atsargas ir pakartotinio panaudojimo tvarką;
- e) taisykles, taikomas prekybai pajėgumais antrinėje rinkoje perdavimo sistemos operatoriumi;
- f) jei taikoma, lankstumą ir paklaidas, kurie įskaitomi į transportavimą ir kitas paslaugas jų atskirai neapmokestinant, bei bet kokią papildomą lankstumą ir atitinkamus mokesčius;
- g) išsamų perdavimo sistemos operatoriaus dujų sistemos aprašymą, nurodant visus susijusius taškus, jungiančius jo sistemą ir kitų perdavimo sistemų operatorių sistemas ir (arba) dujų infrastruktūrą, pavyzdžiui, suskystintų gamtinių dujų (SGD), bei infrastruktūrą, būtiną papildomoms paslaugoms, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/55/EB 2 straipsnio 14 dalyje, teikti;
- h) informaciją apie dujų kokybę ir slėgio reikalavimus;
- i) prisijungimo prie perdavimo sistemų operatorių eksploatuojamos sistemos taisykles;
- j) savalaikę informaciją apie siūlomus ir (arba) faktinius paslaugų ar sąlygų, įskaitant a–i punktuose išvardytus dalykus, pasikeitimus.

3.2. Visų su skaidrumo reikalavimais susijusių taškų apibrėžimas

Nurodomi bent jau šie susiję taškai:

- a) visi dujų pristatymo perdavimo sistemos operatoriaus eksploatuojamam tinklui taškai;
- b) svarbiausi dujų paėmimo taškai ir paėmimo zonos, apimančios ne mažiau nei 50 % bendro iš konkretaus perdavimo sistemos operatoriaus tinklo paimamų pajėgumų kiekio, įskaitant visus paėmimo taškus ir paėmimo zonas, apimančias daugiau nei 2 % bendro iš tinklo paimamų pajėgumų kiekio;
- c) visi taškai, jungiantys skirtingus perdavimo sistemų operatorių tinklus;
- d) visi taškai, jungiantys perdavimo sistemos operatoriaus tinklą ir SGD terminalą;
- e) visi svarbūs konkretaus perdavimo sistemos operatoriaus tinklo taškai, įskaitant taškus, jungiančius su dujų mazgais visi taškai, kuriuose, remiantis patirtimi, gali įvykti fizinė perkrova, laikomi svarbiais;
- f) visi taškai, jungiantys konkretaus perdavimo sistemos operatoriaus tinklą ir infrastruktūrą, būtiną papildomoms paslaugoms, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/55/EB 2 straipsnio 14 dalyje, teikti.

3.3. Informacija, kuri turi būti skelbiama visuose susijusiuose taškuose, bei tvarkaraštis, pagal kurį ši informacija skelbiama

- 1) Visuose susijusiuose taškuose perdavimo sistemų operatoriai reguliariai (kaskart, atnaujinus duomenis) internete skelbia šią patogią naudoti standartizuotą informaciją apie kiekvienos dienos padėtį:
 - a) didžiausius techninius abipusių srautų pajėgumus;
 - b) bendrus sutartinius ir pertraukiamuosius pajėgumus;
 - c) turimus pajėgumus.
- 2) Visuose susijusiuose taškuose perdavimo sistemų operatoriai ne mažiau nei prieš 18 mėnesių paskelbia turimus pajėgumus ir ne rečiau nei kas mėnesį ar dažniau atnaujina šią informaciją, jei tokios informacijos gauna.
- 3) Perdavimo sistemų operatoriai kasdien skelbia atnaujintus duomenis apie visuose susijusiuose taškuose siūlomas trumpalaikes paslaugas (prieš dieną ir prieš savaitę), pagrįstus, *inter alia*, paskyrimais, vyraujančiais sutartiniais įsipareigojimais ir reguliariomis ilgalaikėmis turimų metinių pajėgumų prognozėmis, apimančiomis iki 10 metų.
- 4) Perdavimo sistemų operatoriai, kaskart, atnaujinus duomenis, skelbia istorines mažiausias ir didžiausias mėnesines pajėgumų panaudojimo normas ir metinius vidutinius srautus visuose susijusiuose taškuose per paskutiniuosius trejus metus.
- 5) Perdavimo sistemų operatoriai kasdien tvarko faktinių bendrų bent jau trijų mėnesių srautų žurnalą.

- 6) Perdavimo sistemų operatoriai veiksmingai tvarko visų pajėgumų sutarčių dokumentus ir visą kitą su turimų pajėgumų apskaičiavimu ir teisės naudotis tinklu suteikimu susijusią informaciją, su kuriais atitinkamos nacionalinės institucijos turi teisę susipažinti, kad galėtų vykdyti savo pareigas.
 - 7) Perdavimo sistemų operatoriai aprūpina patogiomis naudoti priemonėmis, skirtomis tarifams už siūlomas paslaugas apskaičiuoti ir turimiems pajėgumams kompiuterizuotai patikrinti.
 - 8) Jei perdavimo sistemų operatoriai negali paskelbti informacijos pagal 1, 3 ir 7 punktus, jie konsultuojasi su atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis ir nedelsdami, bet ne vėliau kaip iki 2006 m. gruodžio 31 d. sudaro įgyvendinimo veiksmų planą.
-

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 1776/2005/EB,**2005 m. rugsėjo 28 d.****iš dalies keičiantis Tarybos sprendimą 2000/819/EB dėl daugiametės įmonių ir verslininkystės, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI), programos (2001–2005 m.)****(tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

NUSPRENDĖ:

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 157 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Svarbu užtikrinti Bendrijos paramos įmonėms ir verslininkystei, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), tęstinumą.
- (2) Todėl reikėtų pratęsti Sprendimo 2000/819/EB ⁽³⁾ galiojimą iki 2006 m. gruodžio 31 d. ir 88,5 mln. EUR padidinti finansinę orientacinę sumą.
- (3) Sprendimas 2000/819/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.
- (4) Buvo pasikonsultuota su Regionų komitetu, tačiau jis nuomonės nepareiškė,

1 straipsnis

Sprendimas 2000/819/EB iš dalies keičiamas taip:

1. 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta finansinė orientacinė suma „450 milijonų EUR“ pakeičiama į „538 500 000 EUR“.
2. 8 straipsnyje nurodyta 2005 m. gruodžio 31 d. data pakeičiama 2006 m. gruodžio 31 d. data.

*2 straipsnis*Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Priimta Strasbūre, 2005 m. rugsėjo 28 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu
Pirmininkas

J. D. ALEXANDER

⁽¹⁾ 2005 m. kovo 9 d. pareikšta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2005 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2005 m. liepos 18 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 333, 2000 12 29, p. 84. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 593/2004/EB (OL L 268, 2004 8 16, p. 3).

TARYBOS DIREKTYVA 2005/71/EB

2005 m. spalio 12 d.

dėl konkrečios įleidimo trečiųjų šalių piliečiams atvykti mokslinių tyrimų tikslais tvarkos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 63 straipsnio 3 dalies a punktą ir 4 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Siekdama sustiprinti Europos mokslinių tyrimų politiką ir nustatyti jos struktūrą, 2000 m. sausio mėn. Komisija nusprendė, kad yra būtina sukurti Europos mokslinių tyrimų erdvę, kuri būtų pagrindinis būsimų Bendrijos veiksmų šioje srityje elementas.
- (2) Palaikydama Europos mokslinių tyrimų erdvę, 2000 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba Lisabonoje iškėlė Bendrijai tikslą iki 2010 m. tapti konkurencingiausia ir dinamiškiausia žiniomis pagrįsta ekonomika pasaulyje.
- (3) Ekonomikos globalizacija reikalauja didesnio tyrėjų mobilumo, kaip buvo pripažinta Europos bendrijos šeštojoje mokslinių tyrimų pamatinėje programoje ⁽⁴⁾, labiau atveriant jos programas ES narėmis nesančių šalių tyrėjams.
- (4) 2002 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos Barselonoje iškeltam tikslui – investuoti 3 % BVP į mokslinius tyrimus – pasiekti tyrėjų, kurių reikės Bendrijai, skaičius yra 700 000. Šis tikslas turi būti pasiektas tarpusavyje susijusiomis priemonėmis, tokiomis kaip jaunimo sudominimas mokslininko profesija, moterų dalyvavimo moksliniuose tyrimuose skatinimas, mokymo ir

mobilumo galimybių mokslinių tyrimų srityje plėtimas, tyrėjų karjeros perspektyvų Bendrijoje gerinimas ir Bendrijos atvėrimas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems galėtų būti leista atvykti mokslinių tyrimų tikslais.

- (5) Šia direktyva ketinama prisidėti, kad šie tikslai būtų pasiekti, skatinant leidimą atvykti trečiųjų šalių piliečiams ir jų mobilumą mokslinių tyrimų tikslais, kai jie atvyksta ilgiau kaip trim mėnesiams, kad Bendrija taptų patrauklesnė viso pasaulio tyrėjams ir labiau įsitvirtintų kaip tarptautinis mokslinių tyrimų centras.
- (6) Direktyvos įgyvendinimas neturėtų paskatinti protinio potencialo nutekėjimo iš šalių, kurių ekonomika dar formuojasi, arba iš besivystančių šalių. Gretutinių priemonių, kuriomis siekiama padėti tyrėjams iš naujo integruotis savo kilmės šalyse, taip pat palengvinti tyrėjų judėjimą, turėtų būti imamasi kartu su kilmės šalimis, kad būtų suformuota visa apimanti migracijos politika.
- (7) Tam, kad būtų pasiekti Lisabonos proceso tikslai, taip pat yra svarbu skatinti tyrėjų, kurie yra ES piliečiai, ir ypač 2004 m. įstojusių valstybių narių tyrėjų, judėjimą ES mokslinių tyrimų tikslais.
- (8) Atsižvelgiant į atvirumą, kurį sąlygoja pasaulio ekonomikos pokyčiai, ir tikėtinus reikalavimus siekiant 3 % BVP investicijų į mokslinius tyrimus tikslo, turėtų būti nustatytas platus trečiųjų šalių tyrėjų, kuriems gali būti taikoma ši direktyva, apibrėžimas, atsižvelgiant į jų kvalifikaciją ir mokslinių tyrimų projektą, kurį jie ketina vykdyti.
- (9) Kadangi daugiausia pastangų, kurių reikia minėtam 3 % BVP tikslui pasiekti, turi dėti privatus sektorius, kuris artimiausioje ateityje turi įdarbinti daugiau tyrėjų, mokslinių tyrimų organizacijos, kurioms gali būti taikoma ši direktyva, priklauso ir valstybiniam, ir privačiam sektoriui.

⁽¹⁾ 2005 m. balandžio mėn. 12 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL C 120, 2005 5 20, p. 60.

⁽³⁾ OL L 71, 2005 3 22, p. 6.

⁽⁴⁾ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1513/2002/EB dėl Europos bendrijos šeštosios pamatinės mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos programos, prisidedančios prie Europos mokslinių tyrimų srities kūrimo ir naujovių (2002–2006 m.) (OL L 232, 2002 8 29, p. 1), sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 786/2004/EB (OL L 138, 2004 4 30, p. 7).

- (10) Kiekviena valstybė narė turėtų užtikrinti, kad būtų viešai prieinama, pirmiausia internetu, kuo išsamesnė ir nuolat atnaujinama informacija apie mokslinių tyrimų organizacijas, patvirtintas pagal šią direktyvą, su kuriomis tyrėjai galėtų sudaryti susitarimus dėl priėmimo, ir informacija apie atvykimo bei gyvenimo jos teritorijoje mokslinių tyrimų tikslais sąlygas bei tvarką, patvirtintas pagal šią direktyvą.
- (11) Tikslinga supaprastinti įleidimą atvykti tyrėjams nustatant įleidimo atvykti tvarką, kuri nepriklauso nuo jų teisinių santykių su priimančia mokslinių tyrimų organizacija, ir neberekalaujant leidimo dirbti, o tik leidimo gyventi. Valstybės narės galėtų taikyti panašias taisykles trečiųjų šalių piliečiams, prašantiems leidimo atvykti dėstyti aukštosiose mokyklose vykdant mokslinių tyrimų projektą pagal nacionalinius teisės aktus arba administracinę praktiką.
- (12) Kartu turėtų būti išlaikyti tradiciniai įleidimo atvykti keliai (tokie kaip įdarbinimas ir stažuotės), pirmiausia skirti doktorantams, vykdantiems mokslinius tyrimus kaip studentai, kuriems ši direktyva netaikoma ir taikoma 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyva 2004/114/EB dėl trečiosios šalies piliečių įleidimo studijų, mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais sąlygų ⁽¹⁾.
- (13) Speciali tyrėjams skirta tvarka grindžiama mokslinių tyrimų organizacijų ir valstybių narių imigracijos institucijų bendradarbiavimu: pagal ją taikant įleidimo tvarką organizacijoms tenka svarbiausias vaidmuo siekiant palengvinti ir paspartinti trečiųjų šalių tyrėjų atvykimą ir gyvenimą Bendrijoje, išsaugant valstybių narių prerogatyvas imigracijos politikos srityje.
- (14) Valstybių narių iš anksto patvirtintos mokslinių tyrimų organizacijos turėtų galėti pasirašyti su trečiosios šalies piliečiu susitarimus dėl priėmimo mokslinių tyrimų projektui vykdyti. Valstybės narės išduos leidimą gyventi remdamosi susitarimu dėl priėmimo, jei įvykdomos atvykimo ir gyvenimo sąlygos.
- (15) Siekiant, kad Bendrija taptų patrauklesnė trečiųjų šalių tyrėjams, jų buvimo joje metu jiems tam tikrose srityse turėtų būti suteikiamos tokios pačios socialinės ir ekonominės teisės, kurios suteikiamos priimančiosios valstybės narės piliečiams, ir sudaroma galimybė dėstyti aukštosiose mokyklose.
- (16) Šia direktyva nustatomas labai svarbus patobulinimas socialinio draudimo srityje, nes nediskriminavimo principas taip pat taikomas asmenims, atvykstantiems į valstybę narę tiesiogiai iš trečiosios šalies. Nepaisant to, kad ši direktyva neturėtų suteikti daugiau teisių nei tos, kurias trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikomas daugiau nei vienos valstybės narės režimas, jau suteikia esami Bendrijos teisės aktai socialinio draudimo srityje. Be to, ši direktyva neturėtų suteikti teisių situacijose, kurios nepatenka į Bendrijos teisės aktų taikymo sritį, pavyzdžiui, trečiojoje šalyje gyvenančių šeimos narių atveju.
- (17) Svarbu skatinti tyrėjams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, kuriems leista vykdyti mokslinius tyrimus, mobilumą kaip viso pasaulio partnerių kontaktų ir tinklų plėtojimo bei stiprinimo priemonę ir pakeliant Europos mokslinių tyrimų erdvę į pasaulinį lygmenį. Tyrėjai turėtų galėti pasinaudoti teise į mobilumą šioje direktyvoje nustatytomis sąlygomis. Naudojimosi teise į mobilumą pagal šią direktyvą sąlygos neturėtų įtakos taisyklėms, šiuo metu reglamentuojančioms kelionės dokumentų galiojimo pripažinimą.
- (18) Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas tyrėjų šeimos narių susijungimo užtikrinimui ir paremti pagal 2005 m. spalio 12 d. Tarybos rekomendaciją siekiant palengvinti trečiųjų šalių piliečių, atvykstančių vykdyti mokslinius tyrimus Europos bendrijoje, įleidimą ⁽²⁾.
- (19) Siekiant išlaikyti šeimos susijungimą ir sudaryti sąlygas mobilumui, šeimos nariai turėtų galėti gyventi su tyrėju kitoje valstybėje narėje tokios valstybės narės nacionalinėje teisėje, įskaitant išpareigojimus pagal dvišalius ar daugiašalius susitarimus, nustatytomis sąlygomis.
- (20) Leidimus gyventi turintiems asmenims iš esmės turėtų būti leidžiama pateikti prašymą leisti atvykti būnant atitinkamos valstybės narės teritorijoje.
- (21) Valstybės narės turėtų turėti teisę nustatyti pareiškėjams mokesčius už prašymų gauti leidimą gyventi tvarkymą.

⁽¹⁾ OL L 375, 2004 12 23, p. 12.

⁽²⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio 26 p.

- (22) Ši direktyva jokiais aplinkybėmis neturėtų daryti įtakos 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1030/2002, nustatančio vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą ⁽¹⁾, taikymui.
- (23) Direktyvos tikslų – patvirtinti specialią įleidimo atvykti tvarką ir atvykimo bei gyvenimo sąlygas, taikomas trečiųjų šalių piliečiams, atvykstantiems ilgesniam kaip trijų mėnesių laikotarpiui mokslinių tyrimų projektui vykdyti pagal susitarimą dėl priėmimo, sudarytą su mokslinių tyrimų organizacija – valstybės narės negali deramai pasiekti, ypač užtikrinant mobilumą tarp valstybių narių, ir todėl tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu; laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą ši direktyva neviršija būtinų priemonių nurodytiems tikslams pasiekti.
- (24) Valstybės narės turėtų įgyvendinti šios direktyvos nuostatas nediskriminuodamos dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.
- (25) Šioje direktyvoje gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pirmiausia yra pripažinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.
- (26) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės įstatymų leidybos 34 punktą valstybės narės skatinamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių tarpusavio santykį, ir viešai jas paskelbti.
- (27) Pagal Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 3 straipsnį Airija 2004 m. liepos 1 d. laišku pranešė apie savo norą dalyvauti priimant ir taikant šią direktyvą.
- (28) Pagal Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius bei nepažeidžiant minėto protokolo 4 straipsnio, Jungtinė Karalystė

nedalyvauja priimant šią direktyvą ir dėl to ji nėra jai privaloma ar taikytina.

- (29) Pagal Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties protokolo dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius, Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą, ir dėl to ji nėra jai privaloma ar taikytina,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Tikslas

Šia direktyva nustatomos trečiųjų šalių tyrėjų įleidimo į valstybių narių teritoriją sąlygos ilgesniam kaip trijų mėnesių laikotarpiui mokslinių tyrimų projektui vykdyti pagal susitarimą dėl priėmimo, sudarytą su mokslinių tyrimų organizacija.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

- a) trečiosios šalies pilietis – bet kuris asmuo, kuris nėra Europos Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta Sutarties 17 straipsnio 1 dalyje;
- b) moksliniai tyrimai – sistemingas kūrybinis darbas siekiant padidinti pažinimo visumą, įskaitant žmogaus, kultūros ir visuomenės pažinimą, ir šios pažinimo visumos naudojimas naujai jį pritaikant;
- c) mokslinių tyrimų organizacijos – mokslinius tyrimus atliekančios viešos arba privačios organizacijos, valstybės narės patvirtintos šios direktyvos taikymo tikslais pagal tos valstybės narės teisės aktus ar administracinę praktiką;
- d) tyrėjas – trečiosios šalies pilietis, turintis atitinkamą aukštojo išsilavinimo diplomą, suteikiantį jam teisę dalyvauti doktorantūros programose, kurių mokslinių tyrimų organizacija pasirenka mokslinių tyrimų projektui, kuriam paprastai reikia pirmiau nurodyto diplomo, vykdyti;

⁽¹⁾ OL L 157, 2002 6 15, p. 1.

- e) leidimas gyventi – valstybės narės valdžios institucijų išduotas leidimas su nuoroda „tyrėjas“, leidžiantis trečiosios šalies piliečiui teisėtai būti jos teritorijoje pagal Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 1 straipsnio 2 dalies a punktą.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma trečiųjų šalių piliečiams, kurie kreipiasi dėl įleidimo į valstybės narės teritoriją mokslinių tyrimų projektui vykdyti.
2. Ši direktyva netaikoma:
 - a) trečiųjų šalių piliečiams, esantiems valstybėje narėje kaip tarptautinės apsaugos prašytojai arba pagal laikinosios apsaugos schemą;
 - b) trečiųjų šalių piliečiams, prašantiems leidimo gyventi valstybėje narėje kaip studentai, kaip apibrėžta Direktyvoje 2004/114/EB, turint tikslą vykdyti mokslinius tyrimus daktaro laipsniui gauti;
 - c) trečiųjų šalių piliečiams, kurių išsiuntimas buvo sustabdytas dėl faktinių ar teisinių priežasčių;
 - d) tyrėjams, kuriuos viena mokslinių tyrimų organizacija komandiruoja į kitą mokslinių tyrimų organizaciją, esančią kitoje valstybėje narėje.

4 straipsnis

Palankesnės nuostatos

1. Ši direktyva nepažeidžia palankesnių šių susitarimų nuostatų:
 - a) dvišalių ar daugiašalių susitarimų, kuriuos yra sudariusi Bendrija arba Bendrija bei jos valstybės narės ir viena ar daugiau trečiųjų šalių;
 - b) dvišalių ar daugiašalių susitarimų, kuriuos yra sudariusios viena ar daugiau valstybių narių ir viena ar daugiau trečiųjų šalių.
2. Ši direktyva neturi įtakos valstybių narių teisei priimti arba toliau taikyti palankesnes nuostatas asmenims, kuriems ji yra taikoma.

II SKYRIUS

MOKSLINIŲ TYRIMŲ ORGANIZACIJOS

5 straipsnis

Patvirtinimas

1. Bet kurią mokslinių tyrimų organizaciją, pageidaujančią priimti tyrėją pagal šioje direktyvoje nustatytą įleidimo tvarką, pirmiausia turi tuo tikslu patvirtinti atitinkama valstybė narė.

2. Mokslinių tyrimų organizacijos patvirtinamos laikantis valstybės narės nacionalinėje teisėje arba administracinėje praktikoje nustatytos tvarkos. Viešųjų ir privačių organizacijų paraiškos dėl patvirtinimo pateikiamos laikantis tos tvarkos ir grindžiamos atitinkamai įstatymo nustatytais jų uždaviniais arba bendrovės tikslais ir įrodymais, kad jos vykdo mokslinius tyrimus.

Mokslinių tyrimų organizacijoms patvirtinimas suteikiamas ne trumpesiam kaip penkerių metų laikotarpiui. Išimtiniais atvejais valstybės narės gali suteikti patvirtinimą trumpesiam laikotarpiui.

3. Valstybės narės pagal nacionalinius teisės aktus gali iš mokslinių tyrimų organizacijos reikalauti rašytinio įsipareigojimo, kad tais atvejais, kai tyrėjas neteisėtai pasilieka atitinkamos valstybės narės teritorijoje, minėta organizacija turi kompensuoti su jo (jos) buvimu ir grįžimu susijusias išlaidas, kurios buvo sumokėtos iš valstybės lėšų. Mokslinių tyrimų organizacijos finansinės atsakomybės laikotarpis baigiasi vėliausiai po šešių mėnesių nuo susitarimo dėl priėmimo galiojimo pabaigos.

4. Valstybės narės gali numatyti, kad per du mėnesius nuo susitarimo dėl priėmimo galiojimo pabaigos patvirtinta organizacija pateikia valstybės narės tuo tikslu paskirtoms kompetentingoms institucijoms patvirtinimą, jog buvo atliktas darbas, susijęs su kiekvienu iš mokslinių tyrimų projektų, dėl kurių pagal 6 straipsnį buvo pasirašytas susitarimas dėl priėmimo.

5. Kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos paskelbia ir reguliariai atnauja šios direktyvos tikslais patvirtintų mokslinių tyrimų organizacijų sąrašus.

6. Valstybė narė, be kitų priemonių, gali atsisakyti pratęsti arba gali nuspręsti panaikinti mokslinių tyrimų organizacijos patvirtinimą, jei ši nebesilaiko 2, 3 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų, jei patvirtinimas buvo gautas apgaulės būdu arba jei mokslinių tyrimų organizacija susitarimą dėl priėmimo su trečiosios šalies piliečiu pasirašė apgaulės būdu arba netvarkingai. Jei atsisakoma patvirtinti arba patvirtinimas panaikinamas, atitinkamai organizacijai gali būti draudžiama pakartotinai pateikti paraišką patvirtinimui gauti laikotarpiu, kurio trukmė gali būti iki penkerių metų nuo sprendimo dėl patvirtinimo panaikinimo arba atsisakymo pratęsti paskelbimo dienos.

7. Valstybės narės savo nacionaliniuose teisės aktuose gali nustatyti patvirtinimo panaikinimo arba atsisakymo jį pratęsti pasekmes esamiems susitarimams dėl priėmimo, sudarytiems pagal 6 straipsnį, taip pat pasekmes atitinkamų tyrėjų leidimams gyventi.

6 straipsnis

Susitarimas dėl priėmimo

1. Mokslinių tyrimų organizacija, pageidaujanti priimti tyrėją, pasirašo su juo susitarimą dėl priėmimo, kuriuo tyrėjas įsipareigoja užbaigti mokslinių tyrimų projektą, o organizacija įsipareigoja tuo tikslu priimti tyrėją nepažeisdama 7 straipsnio.

2. Mokslinių tyrimų organizacijos gali pasirašyti susitarimus dėl priėmimo tik jei laikomasi šių sąlygų:

- a) atitinkami organizacijos padaliniai patvirtino mokslinių tyrimų projektą, apsvartę:
 - i) mokslinių tyrimų tikslą bei trukmę, taip pat, ar yra būtini finansiniai ištekliai jiems atlikti;
 - ii) tyrėjo kvalifikaciją atsižvelgiant į mokslinių tyrimų tikslus, kurią įrodo patvirtinta jo diplomo kopija pagal 2 straipsnio d punktą;
- b) tyrėjo buvimo valstybėje narėje metu jis turi pakankamas mėnesines pajamas savo išlaidoms ir kelionės atgal išlaidoms padengti pagal tuo tikslu valstybės narės paskelbtą mažiausią sumą, kad neturėtų kreiptis į valstybės narės socialinės pagalbos sistemą;
- c) tyrėjas buvimo valstybėje narėje metu turi ligos draudimą, apimančią visą riziką, kuri paprastai numatoma apdraudžiant atitinkamos valstybės narės piliečius;
- d) susitarime dėl priėmimo nurodomi teisiniai santykiai ir tyrėjų darbo sąlygos.

3. Pasirašius susitarimą dėl priėmimo, pagal nacionalinius teisės aktus gali būti reikalaujama, kad mokslinių tyrimų organizacija pateiktų tyrėjui individualų pareiškimą, jog ji prisiima finansinę atsakomybę už 5 straipsnio 3 dalyje nurodytas išlaidas.

4. Susitarimas dėl priėmimo automatiškai netenka galios, jei tyrėjui neleidžiama atvykti arba kai tyrėjo ir mokslinių tyrimų organizacijos teisiniai santykiai nutraukiami.

5. Mokslinių tyrimų organizacijos nedelsdamos informuoja valstybių narių tuo tikslu paskirtą instituciją apie bet koki įvykį, kuris gali sukliudyti įgyvendinti susitarimą dėl priėmimo.

III SKYRIUS

TYRĖJŲ ĮLEIDIMAS

7 straipsnis

Įleidimo sąlygos

1. Trečiosios šalies pilietis, kuris kreipiasi dėl įleidimo šioje direktyvoje nurodytais tikslais:

- a) pateikia nacionaliniuose teisės aktuose nustatytą galiojantį kelionės dokumentą. Valstybės narės gali reikalauti, kad kelionės dokumento galiojimo laikas apimtų bent leidimo gyventi laikotarpį;
- b) pateikia su mokslinių tyrimų organizacija pagal 6 straipsnio 2 dalį pasirašytą susitarimą dėl priėmimo; ir
- c) prireikus pateikia mokslinių tyrimų organizacijos pagal 6 straipsnio 3 dalį išduotą pareiškimą dėl finansinės atsakomybės, ir
- d) nėra laikomas keliančiu grėsmę viešajai tvarkai, visuomenės saugumui ar visuomenės sveikatai.

Valstybės narės patikrina, ar įvykdytos visos a, b, c ir d punktuose nurodytos sąlygos.

2. Valstybės narės taip pat gali patikrinti sąlygas, kuriomis grindžiamas susitarimas dėl priėmimo, ir sąlygas, kuriomis jis buvo sudarytas.

3. Atlikus 1 ir 2 dalyse nurodytus patikrinimus, kurių rezultatas yra teigiamas, tyrėjams leidžiama atvykti į valstybių narių teritoriją susitarimui dėl priėmimo vykdyti.

8 straipsnis

Leidimo gyventi galiojimo trukmė

Valstybės narės išduoda leidimą gyventi mažiausiai vienerių metų laikotarpiui ir pratęsia jį, jei tebesilaikoma 6 ir 7 straipsniuose nustatytų sąlygų. Jei numatoma mokslinių tyrimų projekto trukmė yra mažesnė nei vieneri metai, leidimas gyventi išduodamas projekto vykdymo laikotarpiui.

9 straipsnis

Šeimos nariai

1. Kai valstybė narė nusprendžia suteikti leidimą gyventi tyrėjo šeimos nariams, leidimo gyventi galiojimo trukmė yra tokia pati kaip tyrėjui išduoto leidimo gyventi galiojimo trukmė, kiek tai leidžia jų kelionės dokumentų galiojimo trukmė. Deramai pagrįstais atvejais tyrėjo šeimos nario leidimo gyventi galiojimo trukmė gali būti sutrumpinta.

2. Leidimo gyventi išdavimas tyrėjo, kuriam leista atvykti į valstybę narę, šeimos nariams nepriklauso nuo tyrėjui nustatyto reikalavimo dėl trumpiausio buvimo laikotarpio.

10 straipsnis

Leidimo gyventi panaikinimas arba atsisakymas jį pratęsti

1. Valstybės narės gali panaikinti arba atsisakyti pratęsti remiantis šia direktyva išduotą leidimą gyventi, jeigu jis buvo gautas apgaulės būdu arba paaiškėjus, kad jį turintis asmuo nesilaikė arba nesilaiko 6 ir 7 straipsniuose numatytų atvykimo ir buvimo sąlygų arba gyvena kitais tikslais, nei jam buvo leista gyventi.

2. Valstybės narės gali panaikinti arba atsisakyti pratęsti leidimą gyventi viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar visuomenės sveikatos sumetimais.

IV SKYRIUS

TYRĖJŲ TEISĖS

11 straipsnis

Dėstymas

1. Tyrėjai, kuriems leista atvykti pagal šią direktyvą, gali dėstyti pagal nacionaliniuose teisės aktuose nustatytą tvarką.

2. Valstybės narės gali nustatyti didžiausią dėstymo veiklai skirtų valandų ar dienų skaičių.

12 straipsnis

Vienodas požūris

Leidimą gyventi turintys asmenys turi teisę, kad jiems būtų taikomos tos pačios sąlygos, kurios taikomos piliečiams dėl:

- a) diplomų, pažymėjimų ir kitų profesinę kvalifikaciją įrodančių dokumentų pripažinimo pagal atitinkamą nacionalinę tvarką;
- b) darbo sąlygų, įskaitant darbo užmokestį ir atleidimą;
- c) socialinės apsaugos sričių, kaip apibrėžta 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje ⁽¹⁾. Atitinkamai taikomos 2003 m. gegužės 14 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 859/2003, išplečiančio Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamento (EEB) Nr. 574/72 nuostatų taikymą trečiųjų šalių piliečiams, kuriems jos dar netaikomos dėl jų pilietybės ⁽²⁾, priedo specialiosios nuostatos;
- d) mokesčių lengvatų;
- e) galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir visuomenei prieinamų prekių tiekimu bei paslaugų teikimu.

13 straipsnis

Mobilumas tarp valstybių narių

1. Trečiosios šalies piliečiui, kuriam pagal šią direktyvą buvo leista atvykti kaip tyrėjui, šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis leidžiama atlikti dalį mokslinių tyrimų kitoje valstybėje narėje.

⁽¹⁾ OL L 149, 1971 7 5, p. 2. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 647/2005 (OL L 117, 2005 5 4, p. 1).

⁽²⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 1.

2. Jei tyrėjas būna kitoje valstybėje narėje mažiau kaip tris mėnesius, moksliniai tyrimai gali būti atliekami remiantis pirmojoje valstybėje narėje sudarytu susitarimu dėl priėmimo, jei tyrėjas kitoje valstybėje narėje turi pakankamai lėšų ir antrojoje valstybėje narėje nėra laikomas keliančiu grėsmę viešajai tvarkai, visuomenės saugumui ar visuomenės sveikatai.

3. Jei tyrėjas būna kitoje valstybėje ilgiau kaip tris mėnesius, valstybė narė gali reikalauti, kad būtų sudarytas naujas susitarimas dėl priėmimo moksliniams tyrimams atitinkamoje valstybėje narėje atlikti. Bet kuriuo atveju suinteresuotos valstybės narės atžvilgiu turi būti laikomasi 6 ir 7 straipsniuose išdėstytų sąlygų.

4. Jei atitinkamuose teisės aktuose numatytas reikalavimas gauti vizą ar leidimą gyventi, pasinaudojimui teise į mobilumą užtikrinti tokia viza ar leidimas išduodamas laiku, per tokį laikotarpį, kuris nesudaro kliūčių moksliniams tyrimams ir kurio pakanka kompetentingoms institucijoms prašymui tvarkyti.

5. Valstybės narės nereikalauja, kad tyrėjas išvyktų iš jų teritorijos tam, kad pateiktą prašymą išduoti vizą ar leidimą gyventi.

V SKYRIUS

TVARKA IR SKAIDRUMAS

14 straipsnis

Prašymai dėl įleidimo

1. Valstybės narė nustato, ar prašymus išduoti leidimus gyventi turi pateikti tyrėjas, ar atitinkama mokslinių tyrimų organizacija.

2. Prašymas apsvarstomas ir išnagrinėjamas, kai atitinkamas trečiosios šalies pilietis gyvena ne tos valstybės, į kurią jis pageidauja leidimo atvykti, teritorijoje.

3. Valstybės narės pagal savo nacionalinės teisės aktus gali priimti prašymą, pateikiamą trečiosios šalies piliečiui jau esant jų teritorijoje.

4. Atitinkamos valstybės narės sudaro prašymą pateikusiame trečiosios šalies piliečiui, atitinkančiam 6 ir 7 straipsniuose nustatytas sąlygas, visas galimybes gauti reikiamas visas.

15 straipsnis

Procedūrinės apsaugos priemonės

1. Valstybių narių kompetentingos institucijos kiek įmanoma greičiau priima sprendimą dėl išsamaus prašymo ir pritekusių numato greitesnę tvarką.

2. Jei pateikta prašymą patvirtinanti informacija neatitinka reikalavimų, prašymo nagrinėjimas gali būti sustabdomas, o kompetentingos institucijos praneša pareiškėjui, kokios papildomos informacijos joms reikia.

3. Suinteresuotam trečiosios šalies piliečiui apie visus sprendimus atmeti leidimo gyventi prašymą pranešama laikantis atitinkamos pagal nacionalinės teisės aktus numatytos pranešimo tvarkos. Pranešime aiškiai nurodomos galimos apskundimo procedūros bei terminas, per kurį galima imtis veiksmų.

4. Kai prašymas yra atmetamas arba panaikinamas pagal šią direktyvą išduotas leidimas gyventi, suinteresuotas asmuo turi teisę imtis teisinių veiksmų atitinkamos valstybės narės valdžios institucijose.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis

Ataskaitos

Periodiškai, pirmą kartą ne vėliau kaip per trejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo valstybėse narėse ataskaitas ir pasiūlo būtinus pakeitimus.

17 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2007 m. spalio 12 d., įgyvendina šią direktyvą.

Valstybės narės, patvirtindamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos priima šios direktyvos taikymo srityje, tekstus.

18 straipsnis

Nukrypdomos nuo III skyriuje išdėstytų nuostatų, valstybės narės neprivalo išduoti leidimų gyventi pagal šią direktyvą trumpesniai kaip dviejų metų laikotarpiui po 17 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos.

19 straipsnis

Jokia šios direktyvos nuostata neturi įtakos Airijos teisei toliau taikyti bendros kelionių erdvės susitarimus, nurodytus Amsterdamo sutartimi prie Europos Sąjungos sutarties ir prie Europos bendrijos steigimo sutarties pridėtame protokole dėl tam tikrų Europos bendrijos steigimo sutarties 14 straipsnio aspektų taikymo Jungtinei Karalystei ir Airijai.

20 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

21 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms pagal Europos bendrijos steigimo sutartį.

Priimta Liuksemburge, 2005 m. spalio 12 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

C. CLARKE

II

(Aktai, kurių skelbti neprivaloma)

EUROPOS PARLAMENTAS IR TARYBA

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REKOMENDACIJA

2005 m. rugsėjo 28 d.

siekiant supaprastinti valstybių narių vykdomą vienodų trumpalaikių vizų išdavimą trečiųjų šalių mokslo darbuotojams, keliaujantiems Bendrijoje

(2005/761/EB)

mokslinių tyrimų vykdymo tikslais

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 62 straipsnio 2 punkto b papunkčio ii dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Siekiant konsoliduoti ir restruktūrizuoti Europos mokslinių tyrimų politiką, 2000 m. sausio 18 d. Komisija savo Komunikate „Europos mokslinių tyrimų erdvės link“ pareiškė, kad yra būtina sukurti Europos mokslinių tyrimų erdvę kaip pagrindinį būsimų Bendrijos veiksmų šioje srityje objektą.

- (2) 2000 m. kovo 23–24 d. Lisabonoje posėdžiavusi Europos Vadovų Taryba, patvirtindama Europos mokslinių tyrimų erdvę, išklė Bendrijai tikslą iki 2010 m. tapti konkurencingiausia ir dinamiškiausia žinių ekonomika pasaulyje.

- (3) Ekonomikos globalizacija reikalauja didesnio mokslo darbuotojų mobilumo, kurį pripažino Europos Bendrijos šeštoji pamatinė mokslinių tyrimų programa ⁽⁴⁾, labiau atverdama savo programas trečiųjų šalių mokslo darbuotojams.

- (4) Norint įvykdyti 2002 m. kovo 15–16 d. Barselonoje posėdžiavusios Europos Vadovų Tarybos iškeltą uždavinį – investuoti 3 % BVP į mokslinius tyrimus – Bendrijoje turėtų dirbti apie 700 000 mokslo darbuotojų. Šis tikslas turėtų būti įgyvendinamas imantis tarpusavyje susijusių priemonių, pvz., sudominti jaunus žmones rinktis mokslininko karjerą, skatinti moteris dalyvauti mokslinių tyrimų veikloje, plėsti mokymosi ir mobilumo mokslinių tyrimų tikslais galimybes, gerinti mokslo darbuotojų karjeros perspektyvas Bendrijoje ir atverti Bendriją trečiųjų šalių piliečiams, kuriems būtų leista atvykti į Bendriją ir keliauti joje mokslinių tyrimų tikslais.

⁽¹⁾ OL C 120, 2005 5 20, p. 60.

⁽²⁾ OL C 71, 2005 3 22, p. 6.

⁽³⁾ 2005 m. balandžio 12 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2005 m. liepos 18 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ 2002 birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1513/2002/EB dėl Europos Bendrijos šeštosios pamatinės mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos programos, prisidedančios prie Europos mokslinių tyrimų erdvės kūrimo ir naujovių (2002–2006 m.) (OL L 232, 2002 8 29, p. 1). Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 786/2004/EB (OL L 138, 2004 4 30, p. 7).

- (5) Kad būtų konkurencingos ir patrauklios tarptautiniu mastu, valstybės narės turėtų imtis reikiamų priemonių supaprastinti mokslo darbuotojų trumpalaikį atvykimą į Bendriją ir judėjimą joje.
- (6) Trumpalaikio buvimo atveju, valstybės narės turėtų išsipareigoti trečiųjų šalių mokslo darbuotojus, kuriems taikomas vizos reikalavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 539/2001⁽¹⁾, laikyti sąžiningai veikiančiais asmenimis ir suteikti jiems *acquis communautaire* numatytas lengvatas išduodant trumpalaikes visas.
- (7) Turėtų būti imamasi priemonių, skatinančių keitimąsi informacija ir geriausia praktika, siekiant tobulinti trumpalaikių vizų išdavimo mokslo darbuotojams tvarką.
- (8) Ši rekomendacija gerbia pagrindines teises ir atitinka principus, nustatytus visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.
- (9) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos Bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią rekomendaciją ir dėl to nėra jos įtakojama. Atsižvelgiant į tai, kad ši rekomendacija grindžiama Šengeno *acquis*, pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties trečiosios dalies IV antraštinės dalies nuostatas Danija, vadovaudamasi minėto Protokolo 5 straipsniu, per šešis mėnesius nuo tos dienos, kurią Europos Parlamentas ir Taryba priėmė šią rekomendaciją, nusprendžia, ar ji įgyvendins ją savo nacionalinėje teisėje.
- (10) Ši rekomendacija plėtoja Šengeno *acquis*, kurioje pagal 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant tam tikras Šengeno *acquis* nuostatas⁽²⁾ Jungtinė Karalystė nedalyvauja, nuostatas; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šią rekomendaciją ir nėra jos įtakojama.
- (11) Ši rekomendacija plėtoja Šengeno *acquis*, kurioje pagal 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant tam tikras Šengeno *acquis* nuostatas⁽³⁾ Airija nedalyvauja, nuostatas; todėl Airija nedalyvauja priimant šią rekomendaciją ir nėra jos įtakojama.
- (12) Islandijos ir Norvegijos atveju ši rekomendacija plėtoja Šengeno *acquis* nuostatas, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės susitarime dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁽⁴⁾, priskiriamas sričiai, nurodytai 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimo 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant susitarimą⁽⁵⁾ 1 straipsnio B punkte.
- (13) Šveicarijos atveju ši rekomendacija plėtoja Šengeno *acquis* nuostatas, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos Bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos pasirašytame susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, priskiriamas sričiai, nurodytai Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte kartu su Tarybos sprendimo 2004/849/EB⁽⁶⁾ ir Tarybos sprendimo 2004/860/EB⁽⁷⁾ dėl minėto susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir Europos Bendrijos vardu bei tam tikrų jo nuostatų laikino taikymo 4 straipsnio 1 dalimi.
- (14) Ši rekomendacija yra Šengeno *acquis* pagrindu priimtas ar kitaip su ja susijęs aktas, kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje.
- (15) Šia rekomendacija taip pat siekiama įvesti lanksčią formulę mokslo darbuotojams, kurie nori išlaikyti profesinius ryšius su organizacija savo kilmės šalyje (pavyzdžiui, kiekvieną semestrą iki trijų mėnesių praleisti priimančiojoje Europos mokslinių tyrimų organizacijoje, išikūrusioje bendrojoje erdvėje, tačiau likusį laiką ir toliau dirbti mokslinių tyrimų organizacijoje savo kilmės šalyje),

(1) 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti visas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 81, 2001 3 21, p. 1). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 851/2005 (OL L 141, 2005 6 4, p. 3).

(2) OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

(3) OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

(4) OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

(5) OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

(6) OL L 368, 2004 12 15, p. 26.

(7) OL L 370, 2004 12 17, p. 78.

REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS:

- 1) supaprastinti vizų išdavimą įsipareigojant greičiau išnagrinėti trečiųjų šalių mokslo darbuotojų, kuriems taikomas vizos reikalavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 539/2001, prašymus išduoti vizą;
- 2) skatinti trečiųjų šalių mokslo darbuotojų, kuriems reikia dažnai keliauti Europos Sąjungoje, tarptautinį mobilumą, išduodant jiems daugkartines visas. Nustatydamos vizų galiojimo laikotarpį, valstybės narės turėtų atsižvelgti į mokslinių tyrimų programų, kuriose dalyvauja mokslo darbuotojai, trukmę;
- 3) įsipareigoti supaprastinti suderinto požiūrio į patvirtinančius dokumentus, kuriuos mokslo darbuotojai privalo pridėti prie jų prašymo išduoti vizą, priėmimą. Šiuo klausimu jos turėtų konsultuotis su patvirtintomis mokslinių tyrimų organizacijomis;
- 4) skatinti vizų išdavimą mokslo darbuotojams be administravimo mokesčių, vadovaujantis *acquis communautaire* nustatytais taisyklėmis;
- 5) dalyvaujant vietiniame konsuliniame bendradarbiavime, atsižvelgti į siekį supaprastinti vizų išdavimą trečiųjų šalių mokslo darbuotojams, kad būtų skatinamas keitimasis geriausia praktika;
- 6) įsipareigoti iki 2006 m. rugsėjo 28 d. pateikti Komisijai informaciją apie priimtą geriausią praktiką supaprastinant vienodų vizų išdavimą mokslo darbuotojams, kad ji galėtų įvertinti padarytą pažangą. Atsižvelgiant į tai, ar bus priimta direktyva dėl specialios trečiųjų šalių piliečių priėmimo mokslinių tyrimų vykdymo tikslais tvarkos ⁽¹⁾, bei atsižvelgiant į įvertinimo rezultatus, turėtų būti išnagrinėta galimybė įtraukti šios rekomendacijos nuostatas į atitinkamą teisiškai privalomą dokumentą.

Priimta Strasbūre, 2005 m. rugsėjo 28 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu
Pirmininkas

J. D. ALEXANDER

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio 15 p.

TARYBA

TARYBOS REKOMENDACIJA

2005 m. spalio 12 d.

siekiant palengvinti trečiųjų šalių piliečių, atvykstančių vykdyti mokslinius tyrimus Europos bendrijoje, įleidimą

(2005/762/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

- (2) 2000 m. kovo mėn. Lisabonos Europos Vadovų Taryba, patvirtindama Europos mokslinių tyrimų erdvę, išskėlė Bendrijai tikslą iki 2010 m. tapti konkurencingiausia ir dinamiškiausia žinių ekonomika pasaulyje.

atsižvelgdama į Europos Bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 63 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

- (3) Ekonomikos globalizacija reikalauja didesnio tyrėjų mobilumo, kaip buvo pripažinta 6-ojoje EB mokslinių tyrimų pamatinėje programoje ⁽⁴⁾, labiau atveriant jos programas ES narėmis nesančių šalių tyrėjams.

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi:

- (4) 2002 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos Barselonoje iškeltam tikslui – investuoti 3 % BVP į mokslinius tyrimus – pasiekti Bendrijai iki 2010 metų reikės apie 700 000 tyrėjų. Šis tikslas turi būti pasiektas tarpusavyje susijusiomis priemonėmis, tokiomis kaip jaunimo sudominimas mokslininko profesija, moterų dalyvavimo moksliniuose tyrimuose skatinimas, mokymo ir mobilumo galimybių mokslinių tyrimų srityje plėtimas, tyrėjų karjeros perspektyvų Bendrijoje gerinimas ir Bendrijos atvėrimas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems galėtų būti leista atvykti mokslinių tyrimų tikslais.

- (1) Siekdama konsoliduoti Europos mokslinių tyrimų politiką ir nustatyti jos struktūrą, 2000 m. sausio mėn. Komisija nusprendė, kad yra būtina sukurti Europos mokslinių tyrimų erdvę, kuri būtų pagrindinis būsimų Bendrijos veiksmų šioje srityje objektas.

⁽¹⁾ 2005 m. balandžio 12 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL C 120, 2005 5 20, p. 60.

⁽³⁾ OL C 71, 2005 3 22, p. 6.

⁽⁴⁾ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1513/2002/EB dėl Europos Bendrijos šeštosios pamatinės mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos programos, prisidedančios prie Europos mokslinių tyrimų srities kūrimo ir naujovių (2002–2006 m.) (OL L 232, 2002 8 29, p. 1). Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 786/2004/EB (OL L 138, 2004 4 30, p. 7).

- (5) Kol bus įgyvendinta 2005 m. spalio 12 d. Tarybos direktyva 2005/71/EB dėl konkrečios trečiųjų šalių piliečiams atvykti mokslinių tyrimų tikslais įleidimo tvarkos⁽¹⁾, padėsianti pasiekti šiuos tikslus, šia rekomendacija valstybės narės raginamos jau dabar palengvinti tokių asmenų įleidimą.
- (6) Esant tyrėjų trūkumui Bendrijoje ir poreikiui palengvinti jų įleidimą, turėtų būti imamasi priemonių skatinti dalyvavimą darbo rinkoje tyrėjų postams užimti, pavyzdžiui, netaikant reikalavimų dėl leidimo dirbti.
- (7) Tam, kad valstybės narės būtų konkurencingos ir patrauklios tarptautiniu lygiu, jos turėtų supaprastinti ir paspartinti tyrėjams taikomą vizų bei leidimų gyventi išdavimo ir atnaujinimo tvarką.
- (8) Šios rekomendacijos įgyvendinimas neturėtų paskatinti protinio potencialo nutekėjimo iš šalių, kurių ekonomika dar formuojasi, arba iš besivystančių šalių. Todėl tokiais atvejais, siekiant suformuoti visa apimančią migracijos politiką, kartu su kilmės šalimis turėtų būti imamasi gretutinių priemonių, kurių tikslas – paskatinti tyrėjų integraciją jų kilmės šalyse ir tyrėjų mobilumą. Atsižvelgiant į tai, valstybės narės turėtų dėti pastangas, kad priimamų trečiųjų šalių tyrėjų skaičius būtų suderinamas su įvertintais jų kilmės šalies poreikiais mokslinių tyrimų srityje. Tai darydamos jos taip pat turėtų atsižvelgti į tyrėjų asmenines aplinkybes, pirmiausia kai atitinkamas asmuo yra sudaręs sutartį su savo kilmės šalies mokslinių tyrimų organizacija.
- (9) Klausimai, susiję su šeimos susijungimu, yra vienas iš pagrindinių veiksnių, tyrėjams priimant sprendimą savo mokslinių tyrimų vykdymui pasirinkti Bendriją, todėl valstybės narės turėtų palengvinti tyrėjų šeimų narių susijungimą, pavyzdžiui, sudarant sąlygas patekti į darbo rinką ir galimybes šeimos nariams ieškoti darbo, kai jie teisėtai gyvena atitinkamos valstybės narės teritorijoje.
- (10) Nustatydamos šeimos nariams išduodamo leidimo gyventi galiojimo laiką, valstybės narės turėtų atsižvelgti į tai, ar atitinkamas asmuo turėtų baigti savo mokyklinį lavinimą.
- (11) Siekiant pagerinti tyrėjų įleidimo tvarką, turėtų būti skatinamas keitimasis informacija ir geriausia praktika. Šioje rekomendacijoje kompetentingų institucijų kontaktai bei tarpusavio parama nurodomi kaip galimi gerinimo veiksniai. Visų pirma „Paneuropinis tyrėjų judėjimo portalas“ ir lygiavertės nacionalinės priemonės yra svarbus tyrėjų informacijos šaltinis.
- (12) Pagal 2003 m. Stojimo aktą tuometinės valstybės narės bet kuriuo laikotarpiu, kai taikomos nacionalinės priemonės arba priemonės pagal dvišalius susitarimus, dėl patekimo į darbo rinką teikia pirmenybę darbuotojams, kurie yra valstybių narių piliečiai, o ne darbuotojams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai.
- (13) Čekijos, Kipro, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Maltos, Lenkijos, Slovakijos ir Slovėnijos darbuotojams migrantams ir jų šeimoms, kurie teisėtai gyvena ir dirba kitoje valstybėje narėje, arba kitų valstybių narių darbuotojams migrantams ir jų šeimoms, kurie teisėtai gyvena ir dirba Čekijos Respublikoje, Kipre, Estijoje, Vengrijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Maltoje, Lenkijoje, Slovakijoje ir Slovėnijoje, neturėtų būti taikomos labiau ribojančios sąlygos nei trečiųjų šalių darbuotojams migrantams, gyvenantiems ir dirbantiems atitinkamai toje valstybėje narėje arba Čekijos Respublikoje, Kipre, Estijoje, Vengrijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Maltoje, Lenkijoje, Slovakijoje ir Slovėnijoje.
- (14) Ši rekomendacija gerbia pagrindines teises ir atitinka principus, nustatytus, ypač Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.
- (15) Pagal Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius bei nepažeidžiant minėto Protokolo 4 straipsnio, Airija nedalyvauja priimant šią rekomendaciją ir dėl to jai nėra taikomos šios rekomendacijos nuostatos.
- (16) Pagal Europos Sąjungos sutarties ir Europos Bendrijos steigimo sutarties Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius bei nepažeidžiant minėto Protokolo 4 straipsnio, Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šią rekomendaciją ir dėl to jai nėra taikomos šios rekomendacijos nuostatos.

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio 15 p.

(17) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią rekomendaciją ir jai nėra taikomos šios rekomendacijos nuostatos,

REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS:

1. Įleidimo atvykstant su tikslu vykdyti mokslinius tyrimus srityje:
 - a) skatinti tyrėjų įleidimą į Bendriją sudarant jiems palankias sąlygas moksliniams tyrimams vykdyti; pageidautina, kad tai būtų daroma atleidžiant juos nuo reikalavimų, susijusių su leidimu dirbti, arba numatant, kad leidimai dirbti būtų išduodami automatiškai ar taikant pagreitintą tvarką;
 - b) netaikyti kvotų siekiant apriboti įleidžiamų trečiųjų šalių piliečių, atvykstančių užimti tyrėjų etatus, skaičių;
 - c) užtikrinti trečiųjų šalių piliečiams galimybę dirbti tyrėjams, įskaitant galimybę prirėkus pratęsti arba atnaujinti leidimus dirbti.

2. Leidimų gyventi srityje:
 - a) gavus trečiųjų šalių piliečių, atvykusių mokslinių tyrimų tikslais, prašymus, kaip galima greičiau išduoti leidimus gyventi ir palengvinti pagreitintos tvarkos taikymą;
 - b) užtikrinti trečiųjų šalių piliečiams, dirbantiems tyrėjais, kad jų leidimai gyventi bus atnaujinami;
 - c) palaipsniui įraukti mokslinių tyrimų organizacijas į tyrėjų įleidimo procedūrų vykdymą.
3. Šeimų susijungimo srityje, palengvinti ir palaikyti šeimos narių susijungimą, nustatant jiems palankias bei patrauklias sąlygas ir tvarką.
4. Operatyvinio bendradarbiavimo srityje:
 - a) palengvinti tyrėjų galimybes susipažinti su atitinkama informacija ir skatinti galimybę gauti ją iš visų susijusių informacijos šaltinių;
 - b) skatinti asmenų pasiteirauti tinklų plėtimą kompetingose administracinėse struktūrose;
 - c) skatinti mokslinių tyrimų organizacijas plėtoti tokius tinklus;
 - d) informuoti Komisiją apie priemones, kurias jie patvirtinto siekdami palengvinti tyrėjų iš trečiųjų šalių įleidimą.

Priimta Liuksemburge, 2005 m. spalio 12 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
C. CLARKE